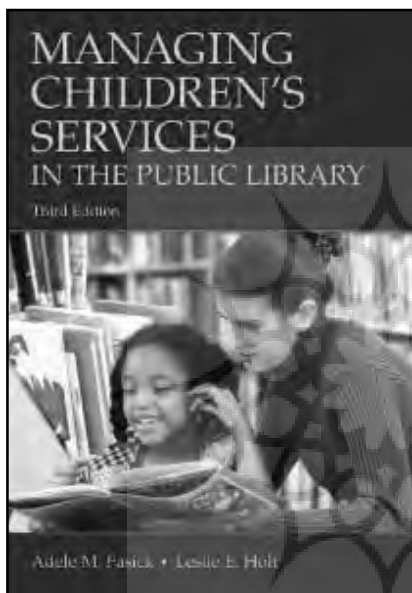

مدیریت خدمات کودکان در کتابخانه عمومی

در سال‌های اخیر،
کتابخانه‌های عمومی
به فعالیت‌های مربوط
به کودکان و نوجوانان
توجه خاصی مبذول
داشته‌اند. به گونه‌ای
که بخش‌هایی مختص
این گروه سنی در
کتابخانه‌های عمومی
تشکیل شده و نیازهای
اطلاعاتی آنان را
پوشش می‌دهد

■ Fasick, Adele M.; E. Holt, Leslie (2008). *Managing Children's Services in the Public Library*. (Third Edition), Westport, Connecticut: Libraries Unlimited, 264 pages, Paperback: ISBN-10: 1591584124, ISBN-13: 978-1591584124

مقدمه

هم‌زمان با پیشرفت‌های گسترده در عرصه آموزش و پرورش^۱، بحث خدمات کتابخانه‌ای^۲ برای کودکان نیز مورد توجه قرار گرفته است. لازم به ذکر است که کتابخانه‌های عمومی^۳ عاملی بسیار مهم و تأثیرگذار در ارتقاء سطح سواد کودکان و نوجوانان به‌شمار می‌روند. از طرفی مؤسساتی هستند که فعالیت‌های آموزش غیررسمی را پشتیبانی می‌کنند. امروزه این مراکز با رشدی مناسب بیشتر شهرها و مراکز متعدد زندگی را فراگرفته‌اند. بسیاری از شهرها کتابخانه عمومی دارند، به طوری که مسئولان شهری و شهروندان، به‌خصوص والدین نبود آن را نمی‌پذیرند. این کتابخانه‌ها با شرایط، ویژگی‌ها، اندازه‌ها و منابع مختلف - از کتابخانه‌هایی تنها با چند صد جلد کتاب تا کتابخانه‌های بزرگ و وسیع با بخش‌های مختلف در ارائه خدمات مرجع، دیداری - شنیداری، پایگاه‌های اطلاعاتی و

انجام گرفته، کتاب منبعی انتقادی بر فرآیندهای جاری سازماندهی به‌شمار می‌آید که به مبحث پیاپی‌های الکترونیکی پرداخته است. با این توضیح می‌توان امیدوار بود که کتاب برای کتابدارانی که در محیط‌های مجازی و شبکه به بهره‌گیری از پیاپی‌ها اشتغال دارند، در نقش دستنامه‌ای سودمند ظاهر شود.

پی‌نوشت‌ها

1. Electronic journals
2. Periodical
3. Information dissemination
4. Machine-Readable Cataloging (MARC)
5. AACR2
6. Helen Heinrich
7. California State University
8. Getty Research Institute
9. Research Library in Los Angeles
10. IFLA Standing Committee
11. Serials
- 12¹² MARCXML
13. Metadata Object Description Schema (MODS)
- 14 Dublin Core
15. Online Information eXchange (ONIX)
16. Single-record approach
17. Separate-record approach
18. Electronic resource management systems
19. Online Public Access Catalogue (OPAC)
20. Metasearching
21. Open URL
22. Open access
23. Cooperative Online Serials (CONSER) rules
24. Adey

مآخذ

1. Adey, Helen [Reviewer] (2009) Reviews about: E-Journal Invasion: A Cataloger's Guide to Survival by Helen Heinrich. [online]. Available: <http://www.accessmylibrary.com/article-1G1-191816300/e-journal-invasion-cataloger.html> [accessed, 24, July 2010]
2. Amazon [website] (2007) Editorial Reviews about: E-Journal Invasion: a Cataloger's Guide to Survival by Helen Heinrich. [online]. Available: <http://www.amazon.com/E-Journal-Invasion-Catalogers-Guide-Survival/dp/184334193X> [accessed, 24, July 2010]

آموزش‌های حرفه‌ای - خدمت‌رسانی می‌کنند.

در سال‌های اخیر، کتابخانه‌های عمومی به فعالیت‌های مربوط به کودکان و نوجوانان توجه خاصی مبذول داشته‌اند. به‌گونه‌ای که بخش‌هایی مختص این گروه سنی در کتابخانه‌های عمومی تشکیل شده و نیازهای اطلاعاتی آنان را پوشش می‌دهد. این خدمات شامل برنامه‌های متعددی است؛ نظیر انواع روش‌های اطلاع‌رسانی و آموزش‌های غیررسمی، مراسم قصه‌خوانی، کلاس‌های آموزشی فنون و مهارت‌های مختلف، تقویت قدرت تفکر و برنامه‌های سرگرمی.

خدمات کتابخانه‌های عمومی برای کودکان و نوجوانان از نوعی است که در برخی کتابخانه‌ها به صورت تخصصی و وظیفه‌ اصلی، و در پاره‌ای دیگر به‌عنوان یک بخش جانبی از فعالیت کتابخانه مطرح می‌شود

کتابخانه‌های عمومی - که تعداد آنها نیز کم نیست - توجه کرده است. بر این اساس، کتابخانه‌های عمومی نیز با برنامه‌ریزی در حوزه خدمات ویژه کودکان و نوجوانان نقشی مؤثر در ارتقاء سطح خدمت‌رسانی دارند. آنها در زمینه فعالیت حرفه‌ای برای کودکان ظرفیت‌های بالا و امکانات بالقوه مطلوبی دارند. مهارت‌های تخصصی کتابداران و توانمندی‌های کارکنان چنین مراکزی کتابخانه‌ها را به سوی خدمات بهتر هدایت کرده و فضای آنها را برای بهره‌گیری مطلوب از منابع مهیا می‌سازد.

خدمات خاص کودکان و نوجوانان

خدمات کتابخانه‌های عمومی برای کودکان و نوجوانان از نوعی است که در برخی کتابخانه‌ها به صورت تخصصی و وظیفه اصلی، و در پاره‌ای دیگر به‌عنوان یک بخش جانبی از فعالیت کتابخانه مطرح می‌شود. در چنین مراکزی انواع خدمات باعث ارتقاء و آگاهی بخشی این گروه از جامعه است. در برخی کتابخانه‌ها خدمات خاص کودکان ویژه شناخته می‌شود. یعنی برنامه‌هایی برای مطالعه و بهره‌گیری کودکان در کنار فعالیت‌های اصلی که معمولاً خاص بزرگسالان است اجرا می‌شود. با توجه به ویژگی‌های مخصوص کودکان و نوجوانان می‌توان نوع خدمات و شیوه ارائه آنها را مشخص ساخت. البته خدمات ویژه معمولاً شامل خدمات خاص نابینایان^۵، معلولان جسمی^۶، زندانیان^۷ و گروه‌هایی نظیر آنها نیز می‌شود. بهره‌گیری کودکان از کتابخانه‌ها به دلیل شرایط خاص آنهاست. نوع منابع و شرایط استفاده از آنها برای کودکان اهمیت زیادی دارد. کتابخانه‌های کودکان معمولاً علاوه بر کتاب، انواع بازی‌ها^۸، جورچین‌ها، مدل‌ها^۹، الگوها^{۱۰}، منابع دیداری و شنیداری^{۱۱}، اسباب‌بازی^{۱۲}، عروسک^{۱۳}، ابزارهای نقاشی^{۱۴}، مجسمه‌سازی^{۱۵}، کاردرستی^{۱۶} و دیگر منابع آموزشی خاص کودکان را دارند و شرایط کاربرد آنها تابع ویژگی‌های رفتاری و یادگیری کودکان و نوجوانان و نیز علایق و سلیقه آنهاست. استفاده از چنین امکاناتی، شرایط مناسبی برای حضور کودکان در کتابخانه‌ها فراهم می‌آورد.

برنامه‌ریزی و مدیریت مناسب به منظور ارتقاء سطح فعالیت‌ها و خدمات، گام‌هایی مؤثرند. لذا توجه به نکات سودمند درباره اداره کتابخانه‌های عمومی و نیز شناخت منابع و کارکرد فناوری‌ها میان نقشی اثربخش دارند. راهبردهای سودمند مدیریتی شیوه‌های خدمت‌رسانی را تصحیح کرده و حجم قابل توجهی از مشکلات را مرتفع می‌سازد. در این میان توجه به مبانی برنامه‌ریزی خدمات و منابع راهنمایی مناسب برای کتابداران علاقه‌مند است. هدف این کتاب راهنمایی و مشاوره کتابداران در راستای تقویت فعالیت‌های حرفه‌ای کتابداری و اطلاع‌رسانی در کتابخانه‌های عمومی است. متن بر معرفی و تحلیل انواع خدمات، برنامه‌ها و فناوری‌هایی تأکید دارد که موجب ارتقاء کیفی و کمی عملکرد چنین کتابخانه‌هایی می‌شود.

کتابخانه‌های عمومی در کنار کودکان

کتابخانه‌های عمومی یکی از انواع مهم کتابخانه‌ها هستند که نقش مؤثری در اطلاع‌رسانی به عموم اقشار جامعه از جمله کودکان دارند. آنها جزء مراکز آموزشی غیررسمی محسوب می‌شوند، لذا از توان بالایی در شیوه خدمت‌رسانی برخوردارند و مدیریت و سازماندهی مناسب سطح بهره‌موری آنها را ارتقاء می‌دهد. برای مدیریت بهینه و مناسب کتابخانه‌های عمومی توجه به مبانی برنامه‌ریزی ضروری است. از این رو فراهم‌ساختن زمینه کاری مطلوب و تعامل با اعضاء وضعیت حرفه‌ای آنها را به‌نحو شایسته‌ای ارتقاء می‌دهد. بهره‌گیری از ابزارهای فناورانه^۴ در کنار خدمات اطلاع‌رسانی نوین، به کودکان فرصت می‌دهد توانایی‌های خود را تقویت کرده و از ظرفیت‌های موجود در این مراکز به شیوه مؤثری بهره‌گیرند. در این راستا شناخت عوامل مقوم و فرصت‌های موجود از یک سو، و عناصر مضر و چالش‌ها از سوی دیگر به مدیریت کتابخانه‌های عمومی کمک می‌کند به برنامه‌ریزی مفید پرداخته و سطح خدمت‌رسانی را بهبود بخشند.

بسیاری از کتابخانه‌ها با ایجاد فضای مطالعه برای کودکان و استفاده از ابزارها و امکانات موجود محیطی آرام و کاربرپسند^{۱۷} برای کودکان مهیا می‌سازند تا علاقه‌شان به مطالعه را افزایش دهند، همچنین با ارتقاء سطح خلاقیت و یادگیری آنها، شرایط مناسبی برای ورود این قشر به جامعه و پذیرش مسئولیت‌های آتی فراهم می‌آورند.

معرفی نویسندگان

لسلی ای. هولت^{۱۸} رئیس پیشین خدمات نوجوانان در کتابخانه عمومی سنت لوئیز^{۱۹} است. در حال حاضر به فعالیت مشاوره‌ای درباره کتابخانه‌ها اشتغال دارد و با مدارس و نهادهای مسئول خدمات کودکان همکاری می‌کند. فاسیک^{۲۰} عضو گروه مطالعات اطلاع‌رسانی^{۲۱} دانشگاه تورنتو^{۲۲} بوده و در عرصه مطالعات کتابداری و اطلاع‌رسانی فعالیت حرفه‌ای و تخصصی دارد (گرین‌وود^{۲۳}، ۲۰۰۸). هر دو نویسنده در زمینه خدمات کتابخانه‌ای کودکان و نوجوانان

کتابخانه‌های عمومی در سطحی وسیع و گسترده به ارائه خدمات اطلاع‌رسانی می‌پردازند. رسالت این مراکز توجه به تمام گروه‌ها و اقشار جامعه است و تلاش می‌کنند حیطه قابل ملاحظه‌ای از مخاطبان را پوشش دهند. در این کتابخانه‌ها بخش کودکان نیز حائز اهمیت است و به منظور پاسخ به نیاز اطلاعاتی آنها فعالیت‌هایی حرفه‌ای انجام می‌گیرد. وجود بخش‌های ویژه کودکان و نوجوانان در کتابخانه‌های عمومی حاکی از اهمیت چنین خدماتی است. این کتاب، به بررسی وضعیت چنین بخش‌هایی در

کتاب «مدیریت
خدمات کودکان در
کتابخانه‌های عمومی»،
یکی از آثار قابل اعتنا
در عرصه فعالیت و
خدمات مخصوص
کودکان است که
مورد توجه پاره‌ای از
منتقدان و متخصصان
قرار گرفته است

مطالعه و پژوهش کرده دارای تجربه و آثاری چند هستند.

معرفی کتاب

کتاب چهار بخش و شانزده فصل دارد. موضوع بخش اول برنامه‌ریزی خدمات^{۲۴} است. این بخش دو فصل دارد: فصل اول بررسی جایگاه کتابخانه در جامعه‌ای است که به آن خدمت‌رسانی می‌کند، و فصل دوم به برنامه‌ریزی راهبردی^{۲۵} و ارزشیابی نتایج^{۲۶} اختصاص دارد.

بخش دوم کتاب در باب مدیریت بخش‌هاست که شامل هفت فصل است: فصل سوم درباره ایجاد بهره‌وری^{۲۷} محیط کاری است. فصل چهارم به مبحث استخدام^{۲۸} و حفظ نیروی انسانی کارآمد می‌پردازد. در فصل پنجم، موضوع ارتباطات^{۲۹} و رهبری^{۳۰} مطرح و ابعاد آن مورد بررسی قرار می‌گیرد. فصل ششم درباره گزارش‌های سالانه^{۳۱} بخش کودکان است و در آن مراحل تهیه و ارائه گزارش، انواع و روش‌ها، و نیز کاربرد آن برای برنامه‌های کتابخانه‌ای تشریح شده است. در فصل هفتم، موضوع بودجه‌بندی^{۳۲}، سرمایه‌گذاری و امور مالی تشریح و مدیریت آن به روش‌های علمی مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. در فصل هشتم مبحث برنامه‌ریزی امکانات و وسایل مطرح و برنامه‌های کاربرد مناسب آنها در کتابخانه ارائه شده است. فصل نهم به موضوع ایمنی و امنیت^{۳۳} کودکان اختصاص پیدا کرده است. در این فصل با طرح مشکلات و معضلات پیش‌روی کتابخانه، سعی شده مسائل این حوزه شناسایی و راهکارهای برخورد مناسب با چنین مواردی ارائه شود.

بخش سوم به موضوع مدیریت خدمات^{۳۴} پرداخته است. این بخش شامل شش فصل است: فصل دهم درباره مدیریت مجموعه^{۳۵}

است. در این فصل بحث انتخاب، توسعه و ارزیابی مجموعه مطرح شده است. در فصل یازدهم، منابع الکترونیکی^{۳۶} و خدمات مربوط به آن بیان شده. در این فصل بخشی از مطالب نوین این حوزه از جمله جایگاه و کارکرد وب^{۳۷} مورد بررسی قرار گرفته است. فصل دوازدهم به موضوع آزادی اندیشه و سانسور^{۳۸} اختصاص یافته و چالش‌های واقعی این حوزه مطرح شده است. در فصل سیزدهم، مبحث سازماندهی رویدادهای خاص^{۳۹} و ارتقاء برنامه‌های کتابخانه بیان شده است. در فصل چهاردهم بحث خدمات مدارس، پیش‌دبستانی و مؤسسه‌های خدمت‌رسانی به کودکان بیان شده و برنامه‌ها و امکانات آنان تشریح شده است. فصل پانزدهم نیز به مبحث بازاریابی^{۴۰} خدمات کودکان اختصاص یافته است. توسعه طرح‌های این حوزه در کنار مباحث مربوط به کیفیت خدمات از زمره موضوع‌هایی است که در این فصل بیان شده است.

بخش چهارم به پیشرفت حرفه‌ای اختصاص دارد. در این بخش که حاوی یک فصل است یعنی فصل شانزدهم، موضوع مشارکت ایده‌ها و نظرها در کنار دیگر کتابداران کودک مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین بعضی مباحث درخور توجه در زمینه توسعه خدمات کودکان مانند بحث پیوندهای الکترونیکی و سازماندهی کارگاه‌های آموزشی و نظایر آن بیان شده است.

تحلیل و بررسی اثر

امروزه تمامی بخش‌های کتابخانه با تحول‌های جاری همراه شده و اطلاعات مرتبط و جدید، به‌ویژه در ارتباط با ابزارهای فناورانه و نیز چالش‌های پیش‌روی آن را بکار گرفته‌اند. دانش‌آموزان

نشده‌اند هرچند ارجاعاتی برای مطالعه بیشتر در انتهای هر فصل وجود دارد. همچنین توضیحاتی کاملاً جدید به این ویرایش اضافه شده است (بوکنیوز، ۲۰۰۸).

البته باید توجه داشت که جامعیت موضوع، تا حدی مانع طرح زمینه‌هایی شده که نیاز به تحلیل و ارزیابی بیشتر دارند. ولی نباید از تلاش مؤلفان در طرح دامنه و گستره مطالب مربوط به مدیریت و برنامه‌ریزی کتابخانه عمومی غافل شد، به‌ویژه آنکه در جای‌جای کتاب با اشاره به بحث ارتقاء کیفیت خدمات و منابع اطلاعاتی می‌کوشند اثر به‌عنوان راهنمایی کاربردی مورد استفاده کتابداران قرار گیرد.

اما پاسخ به این سؤال که «کتاب تا چه حد پاسخ‌گوی نیاز کتابداران کودک است که نقش بسزایی در بحث آموزش و پرورش دارند؟» قابل بحث و فحص بیشتر است. هرچند انتظارات متخصصان از چنین اثری به میزان قابل توجهی متفاوت است، ناقدان^{۴۶} در مجموع اثر را حاوی فواید ارزنده‌ای برای تقویت اطلاعات و حرفه کتابداران تازه‌کار می‌دانند.

کتاب به برخی خدمات پایه و توسعه یافته اشاره کرده است. این‌گونه خدمات با توجه به نقش کتابداران کودک در توسعه مراکز درخور توجه است. برخی از قسمت‌ها برای کتابداران باتجربه و کارآزموده تکراری است.

نکته قابل توجه در ویرایش جدید این است که مطالب افزوده گاه شامل اطلاعاتی است که صرفاً بیان جدید و تشریح بیشتر مطالب گذشته است. هرچند نباید از برخی نکات جدید، به‌ویژه درباره تقویت خدمات فوق‌برنامه و منابع الکترونیکی غافل شد. در مجموع نویسندگان در این ویرایش اثر را به‌لحاظ نگارش دلنشین‌تر ساخته‌اند.

همچنین مؤلفان به مشکلات ارتباطات الکترونیکی از طریق اینترنت اشاره می‌کنند و به مباحث مربوط به چالش‌های امنیتی^{۴۷} اطلاعات علمی^{۴۸} می‌پردازند. درخصوص ارزشیابی اثر، ضمن احترام به تمامی تلاش و سعی انجام شده در تدوین ویرایش نوین، باید تصریح کرد که نویسندگان گرچه برخی از موضوع‌های جدید مانند استخدام، حفظ نیروی انسانی، امور مالی و سرمایه‌گذاری را مورد بحث قرار داده‌اند، در ویرایش دوم قسمت عمده مباحث تکراری است (آمازون، وب‌سایت، ۲۰۰۸).

در ویرایش جدید متن که بر فعالیت بخش کودکان، نظام کتابخانه‌ای و انجمن‌ها تمرکز کرده، و نیز توجه به تحولات جاری جمعیت‌شناسی، اقتصادی، الگوهای اجتماعی و فناوری سبب شده تا نویسندگان موضوع‌هایی چون برنامه‌ریزی، توسعه سیاست‌ها و فرآیندها، استخدام و حفظ نیروهای انسانی، مشکلات امنیتی، سانسور، روابط عمومی، آماده ساختن بودجه، آموزش در خانه، نگارش طرح تحقیق، جذب کمک‌ها، سازماندهی خدمات اینترنت و طراحی وب‌سایت را مورد بررسی قرار دهند (بوکنیوز، ۲۰۰۸). تحلیل‌های ارائه شده در راستای بهینه‌سازی خدمات مورد نیاز در کتابخانه‌های عمومی بوده است. طرح مباحث مربوط به مبانی مدیریت ساختاری کتابخانه که حیطة وسیعی از موضوع‌های این

کتابخانه آموزشی^{۴۹} و مدیران آن، ارزش‌های زیادی در این کتابخانه‌ها یافته‌اند (مک‌گراث^{۴۳}، ۲۰۰۸) و می‌کوشند تا از وجود این مراکز بهره کافی ببرند. در واقع ایجاد شرایط مطلوب استفاده از کتابخانه‌های آموزشی و عمومی که در زمینه خدمات کودکان دارای امکانات مناسبی هستند، با مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح و بکارگیری استعدادهای موجود امکان‌پذیر است. کتاب «مدیریت خدمات کودکان در کتابخانه‌های عمومی»، یکی از آثار قابل اعتنا در عرصه فعالیت و خدمات مخصوص کودکان است که مورد توجه پاره‌ای از منتقدان و متخصصان قرار گرفته است. متن حاوی عناصر مهمی درباره ویژگی‌های بخش‌های کودکان است که می‌تواند در ارائه خدمات اطلاع‌رسانی کتابداران به این گروه از استفاده‌کنندگان بکار رود، لذا یکی از آثار مناسب و کاربردی در موضوع خدمات کتابخانه‌ای برای کودکان است.

همانطور که گفته شد، این ویرایش در چهار حوزه مطالعاتی اصلی تنظیم شده است: ۱. خدمات برنامه‌ریزی شده برای کودکان در بافت اجتماعی؛ ۲. مدیریت بخش‌ها که شامل استخدام و حفظ نیروی انسانی متخصص می‌شود؛ ارتباط با همکاران؛ گزارش‌های سالانه؛ بودجه‌بندی و امنیت. ۳. مدیریت خدمات شامل: توسعه مجموعه، منابع الکترونیکی. ۴. آزادی اندیشه، توسعه و پیشرفت حرفه‌ای. تمامی این بخش‌ها با بهره‌گیری از اطلاعات جدید و مرتبط روزآمد شده است. به‌ویژه در ارتباط با پیشرفت‌های فناوری و چالش‌های پیش‌روی آن. دانشجویان کتابخانه آموزشی و مدیرانی که به‌تازگی فعالیت خود را در این محیط آغاز کرده‌اند، مطالب ارزشمندی در این اثر خواهند یافت. اما حتی مدیران با تجربه نیز می‌توانند از این منبع مناسب به منظور راهنمایی عملی و مشاوره بهره مناسب بگیرند (مک‌گراث، ۲۰۰۸).

لازم به ذکر است که نویسندگان به ارائه شازنده فصل بازنگری شده پرداخته‌اند که نیازهای ضروری مدیریت مؤثر و ارتقاء خدمات نوجوانان را پوشش داده است (بوکنیوز^{۴۳}، ۲۰۰۸). همچنین تلاش کرده‌اند تمام موضوع‌های پایه را پوشش دهند و راهنمای جامع مورد نیاز خواننده را به شکل مفیدی در دسترس قرار دهند (آمازون^{۴۳}، وب‌سایت، ۲۰۰۸). می‌توان گفت این کتاب اطلاعات ارزشمندی در تمام جنبه‌های مربوط به خدمات کودکان ارائه داده و نیز مطالب سودمندی درباره کارکنان کتابخانه‌های کودک، از سطوح دارای تجارب خدماتی مناسب تا سطوح کاملاً حرفه‌ای دارد. همچنین، متن شامل روش‌های ساده و مثالی برای افزایش خدمات کتابخانه‌هاست. مثال‌هایی واقعی از وضعیت کتابخانه‌های کودکان در شرایط عادی و غیرعادی برای آماده‌سازی کتابداران تازه‌کار ارائه شده. مدیریت خدمات ویژه کودکان در کتابخانه‌های عمومی موضوع جالب و تأمل‌برانگیزی است که شامل مباحث و کاربردهایی به‌منظور ایجاد بینشی مطلوب در مدیریت روزانه بخش کودکان است. کتاب برای کتابخانه‌های عمومی استرالیا و دیگر نقاط جهان متمر ثمر است (نویل^{۴۵}، ۲۰۰۹). از آنجا که اثر، پوشش موضوعی وسیعی دارد مطالب به شکل عمیقی مطرح

جامعیت موضوع، تا حدی مانع طرح زمینه‌هایی شده که نیاز به تحلیل و ارزیابی بیشتر دارند. ولی نباید از تلاش مؤلفان در طرح دامنه و گستره مطالب مربوط به مدیریت و برنامه‌ریزی کتابخانه عمومی غافل شد، به‌ویژه آنکه در جای‌جای کتاب با اشاره به بحث ارتقاء کیفیت خدمات و منابع اطلاعاتی می‌کوشند اثر به‌عنوان راهنمایی کاربردی مورد استفاده کتابداران قرار گیرد

8. Play
9. Model
10. Pattern
11. Audio-Visual resources
12. Toy
13. Doll
14. Painting Tools
15. Sculpture
16. Handiwork
17. User friendly
18. Leslie E. Holt
19. St. Louis Public Library
20. Fasick
21. Information studies
22. University of Toronto
23. Greenwood
24. Planning services
25. Strategic planning
26. Result evaluation
27. Productivity
28. Recruitment
29. Communication
30. Leadership
31. Annual report
32. Budgeting
33. Security
34. Managing services
35. Managing collection
36. Electronic resources
37. Web 2
38. Intellectual freedom and censorship
39. Special events
40. Marketing
41. School library
42. McGrath
43. Book News
44. Amazon
45. Neville
46. Reviewers
47. Security challenges
48. Scientific information
49. Booklist Review
50. DC public library
51. Libraries Unlimited

در کل تمام آنچه که

کتابداران کتابخانه

کودک به عنوان

موضوعی مهم در

کتابخانه عمومی نیاز

به دانستن آن دارند،

در چهار بخش و

شانزده فصل مطرح

شده است

زمینه را پوشش می‌دهد نکته‌ای درخور ذکر است.

مؤلفان با توجه به طیف وسیعی از مشکلات پیش‌آمده مربوط به کتابخانه کودکان طی سال‌های متمادی، می‌کوشند راهکارهای اجرایی ارائه دهند. پیشنهادها واقع‌گرا بوده و تا حد زیادی به مسائل کتابخانه‌های عمومی و آموزشگاهی اشاره دارد. توضیحات ضمن رعایت تعادل، قابل درک و روشن است (بوک‌لیست ریویو^{۴۹}، ۲۰۰۸). اثر همچنین شامل اطلاعات روزآمد، مثال‌ها و ایده‌های قابل توجه است (کتابخانه عمومی دی‌سی^{۵۰}، ۲۰۰۸). مقوله طراحی وب‌سایت ویژه کودکان و نکات ارزشمندی که درخصوص شرایط و ویژگی‌های آن مطرح کرده‌اند و کاربردی که در خدمات اطلاع‌رسانی کتابخانه‌های کودکان دارد از نکات برجسته اثر است.

نتیجه‌گیری

در کل تمام آنچه که کتابداران کتابخانه کودکان به عنوان موضوعی مهم در کتابخانه عمومی نیاز به دانستن آن دارند، در چهار بخش و شانزده فصل مطرح شده است: بخش اول به توضیح و تشریح پیرامون برنامه‌ریزی خدمات در بافت جامعه اختصاص یافته است. بخش دوم به موضوع حفاظت از محیط فعالیت‌های اثربخش می‌پردازد. همچنین بحث استخدام و حفظ نیروی انسانی مطرح شده و در ادامه مباحث حرفه‌ای ارتباط مؤثر با همکاران بیان شده است. علاوه بر آن، فراهم ساختن گزارش‌های سالانه، بودجه، برنامه‌ریزی تجهیزات، ایمنی و امنیت، از دیگر قسمت‌های این بخش کتاب است. بخش سوم بر توسعه مجموعه تمرکز دارد. در این بخش بحث منابع الکترونیک، آزادی اندیشه، و فعالیت درخصوص برخی سازمان‌های فعال در زمینه خدمات کودکان مطرح شده است. همچنین موضوع بازاریابی خدمات کودکان مورد توجه قرار گرفته است. در بخش چهارم، راهکارهای پیشنهادی برای کتابداران آموزشگاهی در ارتباط و مشارکت با انجمن‌های بزرگ حرفه‌ای کتابداری ارائه می‌شود (لایبریز آنلیمیتد^{۵۱}، وب‌سایت، ۲۰۰۸). اثر طیف وسیعی از مباحث مربوط به خدمات کودکان در کتابخانه‌های عمومی را در بر دارد، از این رو می‌توان آن را دست‌نامه‌ای مناسب برای معرفی خدمات خاص کودکان و نوجوانان به‌شمار آورد. گستردگی مطالب سبب شده تا کتاب برای بهره‌گیری کتابداران تازه‌کار و مدیرانی که انگیزه‌ی خدمت به گروه‌های خردسال در کتابخانه را دارند، مفید باشد.

پی‌نوشت‌ها

1. Education
2. Library services for Children
3. Public library
4. Technological tools
5. Blinds
6. Physical handicaps
7. Prisoner